

РЕШЕНИЕ

№ 5132

гр. София, 28.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 11.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **3816** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.203 - 207 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.1 ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на Н. Й. Б. и Е. З. Б., чрез процесуален представител, срещу Главна дирекция „Национална полиция“ МВР /ГДНП/ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 30 000 лева за всеки.

Ищците Н. Й. Б. и Е. З. Б. претендират вреди, причинени от справка рег. № 328600-61803/22.10.2018г. за извършени оперативно- издирвателни мероприятия по ДП № 143/2018г., изготвена от Н. Г., служител на ГД „НП“ към МВР. Твърди се, че в справката са посочени подвеждащи данни, станали повод и основание спрямо ищците да бъдат издадени Европейски заповеди за арест /Е./, от което те претърпели подробно описаните в исковите молби неимуществени вреди под формата на стрес, притеснение, zlepоставяне в обществото и др.

В открито съдебно заседание ищците се представляват от упълномощения от тях процесуален представител адвокат Ю., който пледира, че са доказани, както претърпените имуществени и неимуществени вреди, така и твърдения факт, че на служителя, изготвил справката, не е възлагано физическо издирване на ищците, а единствено да установи информация за притежаваните от тях имоти, дружества и лица, имащи отношение към тях. Претендира разноски по делото, за които представя списък.

Ответникът – Главна дирекция „Национална полиция“ МВР счита предявените искове за неоснователни и недоказани, като липсва причинно-следствена връзка между действие на служител на ГДНП и твърдените вреди. Твърди, че служителите на МВР, освен че изпълняват указанията на наблюдаващия прокурор, съгласно ЗМВР имат и оперативна самостоятелност да извършват действия в рамките на възложените им задачи. Посочва се, че е несъстоятелна тезата, че цитираната в исковата молба справка е „била абсолютно достатъчна“ за издаване на Е., тъй като досъдебното производство е водено за множество тежи умишлени престъпления. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Прокурорът изразява становище за неоснователност на иска.

Съдът, след преценка на наведените доводи от страните, приема за установено следното:

По допустимостта на иска:

Предявен е иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Искът е предявен срещу надлежен ответник. Съгласно чл.37, ал.2 от Закона за МВР Главните дирекции са юридически лица.

Искът е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, при упражняване на чиято административно-наказателна компетентност се твърди да са причинени вредите.

С определение №541/24.01.2022г. на ВАС, Трето отделение, по адм. дело №151/2022г. съдът е упражнил съдебен контрол, преценил е иска като допустим и е отменил определение №6118/18.08.2021г. по настоящото дело на АССГ, като е върнал делото за продължаване на съдопроизводствените действия и постановяване на съдебен акт по същество на спора.

Установени факти:

В хода на разследването по ДП №143/2018г. по описа на СО-СП е издадено постановление на следовател в СО-СП на 01.10.2018г., с което на основание чл.218 ал.2 НПК е възложено на служители на ГДНП отдел „Икономическа полиция“, определени от Директора, да извършат ОИМ /оперативно-издирвателни мероприятия/ и да изготвят справка относно следното:

1. Да бъде установена и предоставена информация относно притежаваните имоти от лицата, имащи отношение по настоящата преписка.
2. Да се установят и посочат дружествата, в които участват под различна форма /собственици, управители, членове на съвет на директори и др./ лицата, имащи отношение по преписката.

На 22.10.2018г. служител на ГД „НП“ към МВР изготвя справка рег. № 328600-61803/22.10.2018г. за извършени оперативно- издирвателни мероприятия по ДП № 143/2018г., в която посочва, че „в сектор 05 на О. при ГДНП е получено постановление от Ю. С.- следовател при СО СП за извършване на ОИМ по ДП №143/2018г. на СО СП. От проведените ОИМ по установяване на адреси, използвани от Н. Й. Б. и Е. З. Б., е установено следното: лицата са адресно регистрирани на адрес-гр. С.,[жк]бл.90 вх.Д ет.3 Този адрес е постоянен и настоящ от м. октомври 2005г. При извършена физическа проверка на адреса, след проведен разговор със

съседни е установено, че двете лица не живеят там от дълго време. Въпросното жилище е било ползвано от непознати за тях лица. За сем. Б. е придобита информация, че обитават къща в [населено място], находяща се в[жк] [улица].... След проведен разговор със съседни се потвърждава, че имотът се ползва от семейство Б., но от около 20 дни не са виждани, а също така никой не влиза и не излиза от имота. След направена справка за задгранични пътувания на двете лица се установява, че Н. Б. е напуснал страната на 15.09.2018г. през ГКПП- Дуранкулаг посредством МПС, а Е. Б. е напуснала страната на 21.09.2018г. през ГКПП-Аерогара С.. Предвид изказаните намерения от страна на Е. Б. през месец август 2018 при посещенията и в ГДНП, че възнамеряват да напуснат тайно страната, може да бъде направено обосновано предположение, че са изпълнили намеренията си. Това се потвърждава от факта, че през 2018 двамата след напускане на страна се завръщат най-много след 20 дни. Към настоящия момент няма отбелязано влизане и на двете лица повече от 30 дни.“

На 23.10.2018г. са издадени Е. за Н. Й. Б. и Е. З. Б. като във всяка от двете Е. в графата „акт за издаване на заповедта“ е посочено „акт на задържане: постановление от 22.10.2018г. на водещите разследването следователи при СО СП по ДП №143/2018г. по описа на СО СП, пр.пр. №1503/2018г. по описа на СП за повдигане на обвинение и постановление на прокурор от СП от 23.10.2018г. по ДП 143/2018г на СО СП, пр.пр. №1503/2018г. на СП за задържане на Н. Б. и Е. Б. за срок до 72 часа с правно основание чл. 64 ал.2 НПК“.

Не се спори по делото, че въз основа на Е. Н. Й. Б. и Е. З. Б. са задържани, като впоследствие спрямо тях СНС на основание чл.64 НПК е взел мярка за неотклонение „задържане под стража“ с определение от 07.12.2018г. /л.376/

Правни изводи:

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки:

- 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред;
2. вреда от такъв административен акт;
3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Не подлежи на установяване виновно поведение на ответника, тъй като отговорността на държавата е обективна. Тези нормативно регламентирани предпоставки трябва да са налице кумулативно - липсата на който и да е от елементите от правопораждащия фактически състав за възникване правото на обезщетение за претърпени вреди възпрепятства възможността да се реализира отговорността на държавата респ. на общината по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ по предвидения специален ред, в исково производство по чл.203 и сл. от АПК, като доказателствената тежест за установяването им се носи от ищеца, търсещ присъждане на обезщетение за понесените вреди.Съдът счита, че в процесния случай посочената съвкупност от предпоставки за ангажиране отговорността на ответника за вреди не е налице.

В случая по настоящото дело се претендира обезщетение за настъпили вреди в резултат от задържането на двамата ищци въз основа на Е., като се твърди, че справката е била „абсолютно достатъчна“ за издаването на Е. и в нея са посочени

подвеждащи данни, станали повод и основание спрямо ищците да бъде издадена Европейска заповед за арест /Е./, от което те претърпели подробно описаните в исковите молби неимуществени вреди под формата на стрес, притеснение, злепоставяне в обществото и др.

След запознаване със събраните по делото доказателства е видно, че двете Е. спрямо Н. Й. Б. и Е. З. Б. са издадени не въз основа на посочената в иска справка рег. № 328600-61803/22.10.2018г. на служител на ГДНП, а въз основа на „акт на задържане: постановление от 22.10.2018г. на водещите разследването следователи при СО СП по ДП №143/2018г. по описана СО СП, пр.пр. №1503/2018г. по описа на СП за повдигане на обвинение и постановление на прокурор от СП от 23.10.2018г. по ДП 143/2018г на СО СП, пр.пр. №1503/2018г. на СП за задържане на Н. Б. и Е. Б. за срок до 72 часа с правно основание чл. 64 ал.2 НПК“. В този смисъл след запознаване със съдържанието на двете Е. е видно, че нито една от тях не се основава на посочената в иска справка и в този смисъл не е налице предпоставката по чл.1 ал.1 ЗОДОВ, както се твърди в жалбата.

Отделно от това, за пълнота, следва да бъде отбелязано, че не само формално двете Е. не се основават на справка рег. № 328600-61803/22.10.2018г., но и няма пряка връзка между справката и двете Е.. Това е така по следните съображения:

Предпоставките за издаване на Е. съгласно чл.36 ЗЕЗА са няколко, като всички те са кумулативно зададени и липсата на която и да от тях би била пречка за издаване на Е.. Видно от посочената разпоредба е необходимо да бъде преценено освен вида на престъплението и неговата наказуемост и дали е налице обвиняемо лица по смисъла на чл.219 НПК за това/тези престъпление/я и акт на задържане /влязла в сила присъда, заповед за задържане или друг влязъл в сила съдебен акт със същите правни последици-чл.37 ЗЕЗА/.

В случая в Е. за всеки от двамата ищци е посочено на първо място постановлението за привличането им в качеството на обвиняемо лице от 23.10.2018г. Издаването на постановление по реда на чл.219 НПК изисква наличието на достатъчно доказателства за виновността на определено лице в извършване на престъпление от общ характер и липса на основанията за прекратяване на наказателното производство. И за двамата ищци постановленията по реда на чл.219 НПК са издадени безспорно на 23.10.2018г., т.е. след датата на изготвяне на справката рег. № 328600-61803/22.10.2018г., но основанията за привличането им като обвиняеми няма връзка със съдържанието на справката, в която са изнесени данни, че не са намерени на адреса, доколкото предпоставката за привличането им като обвиняеми е достатъчно доказателства за престъпление. По същия начин следва да се подходи и към постановлението по реда на чл.64 ал.2 НПК за задържане на лицата за срок до 72 часа, чието основание за издаването му е осигуряване явяването на обвиняемия пред съда.

Предвид гореизложеното следва извода, че справка рег. № 328600-61803/22.10.2018г., посочена в иска, не само формално не е послужила като основание за издаване на двете Е., но и не и измежду която и да е от предпоставките за издаването на двата акта, въз основа на които ищците са били задържани впоследствие.

В този смисъл настоящият съдебен състав счита, че не е установено наличието на кумулативно предвидените предпоставки за уважаване на искова претенция по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, поради което предявеният иск за присъждане на обезщетение за

неимуществени вреди е неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

С оглед формирания извод за неоснователност на иска, на основание [чл. 10, ал.2 от ЗОДОВ](#) следва да се присъдят на ответната страна направените разноски по делото, възлизащи в - възнаграждение за юрисконсулт. Съгласно Тълкувателно решение №3/13.05.2010г. по тълк.д. № 5/2009г. на ВАС, в случаите, в които съдът отхвърли оспорването или оспорващият оттегли жалбата си, страната дължи заплащане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, когато административният орган е представяван от юрисконсулт в съдебно-административното производство. В мотивите на тълкувателното решение ВАС е посочил, че правото на съдебни разноски - присъждане на юрисконсултско възнаграждение при благоприятен за органа изход на спора, възниква по силата на чл. 78, ал. 8 от ГПК, която е субсидиарно приложима въз основа на чл.144 от АПК. С оглед на това, след като основанието за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е чл.78, ал.8 ГПК вр. чл.144 от АПК, то размерът му следва да се определи по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, посочената разпоредба, от своя страна, препраща към Наредбата за заплащането на правната помощ, според която възнаграждението по административни дела за една инстанция е от 100 до 200 лв. Съдът, като съобразява, че по делото са проведени шест съдебни заседания и като отчита извършените от процесуалния представител на ответника конкретни процесуални действия (изготвяне на отговор и писмени бележки) намира за обосновано да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение от 150 лева, което е средния размер, установен в чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковата претенция на Н. Й. Б. ЕГН [ЕГН] и Е. З. Б. ЕГН [ЕГН] с искане до съда на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ да осъди Главна дирекция „Национална полиция“ МВР /ГДНП/ да им заплати обезщетение за неимуществени вреди от 30 000 лв. за всеки от тях, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на обезщетенията и направените по делото разноски, които вреди са причинени от справка рег. № 328600-61803/22.10.2018г. за извършени оперативно- издирвателни мероприятия по ДП № 143/2018г., изготвена от служител на ГД „НП“ към МВР, която справка е била абсолютно достатъчна за издаване на Е., въз основа които са задържани.

ОСЪЖДА Н. Й. Б. ЕГН [ЕГН] и Е. З. Б. ЕГН [ЕГН] да заплатят на Главна дирекция „Национална полиция“ МВР сумата от 150 /сто и петдесет/ лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му.

СЪДИЯ: